

Kennisdeling ten behoeve van de publieke sector

1. **Wijzigingen Wet geluidhinder door Crisis- en herstelwet.**
2. **Illegaal grondgebruik: er valt wat tegen te doen.**
3. **Talent management, hoe ontwikkel ik het talent van mijn medewerkers?**
4. **Luchtvaartactiviteiten nu ook in het Europees stelsel van emissierechten.**

1. Wijzigingen Wet geluidhinder door Crisis- en herstelwet.

De Crisis- en herstelwet (Chw) is aangegrepen om een aantal problemen bij gezoneerde industrieterreinen met een hoge urgentie op te lossen. Deze problemen houden verband met uitspraken van de Raad van State en betreffen:

- het op slot zitten van gezoneerde industrieterreinen;
- de beperkingen voor de zogenoemde inwaartse zonering van gezoneerde industrieterreinen.

De Chw heeft via de volgende artikelen in hoofdstuk 3 de Wet geluidhinder (Wgh), de Wet milieubeheer (Wm) en de Wabo gewijzigd:

- Artikel 3.15: wijziging Wabo;
- Artikel 3.18: wijziging Wet geluidhinder;
- Artikel 3.21 wijziging Wet milieubeheer.

Daarmee worden de volgende onderwerpen uitgewerkt:

- toetsing grenswaarden bij vergunningverlening;
- wijziging definitie industrieterrein Wgh/vastlegging grenzen industrieterrein;
- hogere waarden bij wijziging- en uitwerkingsplannen.

Toetsing grenswaarden bij vergunningverlening

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor een vergunningsplichtige inrichting kan naast het in acht nemen van de grenswaarden conform artikel 2.4 lid 1 onder c, onderdeel 2 Wabo nu ook gebruik worden

gemaakt van een geluidreductieplan. Dit wordt geregeld door artikel 2.14 lid 1 onder c onderdeel 3 Wabo.

In afwijking van onderdeel 2 neemt het bevoegd gezag, voor zover het de geldende grenswaarden betreft, die voortvloeien uit de in dat onderdeel genoemde artikelen van de Wet geluidhinder, bij de beslissing op de aanvraag om een vergunning voor een inrichting, gelegen op een industrieterrein waarvoor een geluidreductieplan als bedoeld in artikel 67 van de Wet geluidhinder is vastgesteld, het geldende geluidreductieplan geldt.

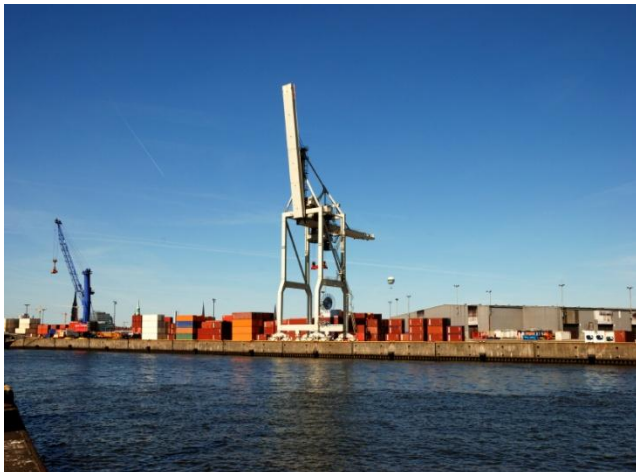

Deze aanpassing van artikel 2.14 Wabo is bedoeld om het probleem van de akoestisch volle industrieterreinen op te lossen. Een vergunning kan worden verleend of gewijzigd, indien de gemeente voor een dergelijk akoestisch vol industrieterrein een geluidreductieplan (zie artikel 67 ex Wgh) maakt om de overschrijding van de grenswaarden

binnen een bepaalde periode (maximaal vijf jaar) op te heffen. Dit geluidreductieplan omvat bijvoorbeeld het afmeren van ongebruikte geluidruimte in bestaande vergunningen of onnodige formele geluidruimte van meldingsplichtige inrichtingen (via maatwerkvoorschriften). Bij het opstellen van een reductieplan is zorgvuldig afwegen van de belangen van alle betrokkenen een goed overleg essentieel. Burgemeester en wethouders stellen het geluidreductieplan vast.

De definitie van het begrip "industrieterrein" is zodanig gewijzigd dat de gemeente in het bestemmingsplan de grens van het gezoneerde industrieterrein met een zekere beleidsvrijheid kan vaststellen. Conform artikel 1 van de Wgh luidt die definitie nu als volgt:

- industrieterrein: "terrein waaraan in hoofdzaak een bestemming is gegeven voor de vestiging van inrichtingen en waarvan de bestemming voor het gehele terrein of een gedeelte daarvan de mogelijkheid insluit van vestiging van inrichtingen, behorende tot een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen categorie van inrichtingen, die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken",

Een akoestisch optimale indeling binnen het gezoneerde industrieterrein (inwaartse zonering) wordt daarmee mogelijk. In het bestemmingsplan kan worden opgenomen dat grote lawaaimakers meer in het midden van dat industrieterrein moeten worden gevestigd en de bedrijven met een lichtere milieucategorie aan de rand. Hoewel dit milieuhygiënisch uiteraard aanbeveling verdient, was door jurisprudentie van de Raad van State onmogelijk gebleken.

In de Chw is geen overgangsrecht opgenomen. Voor bestaande gezoneerde industrieterrein kan er daardoor onzekerheid bestaan wat begrenzing is van het gezoneerde

industrieterrein. Om deze onzekerheid weg te nemen is aan artikel 41 Wgh een lid toegevoegd.

"onverminderd het eerste lid kan de gemeenteraad bij besluit de begrenzing van een industrieterrein, waarop de vastgestelde zone is gebaseerd, vastleggen"

Het gaat dus om het expliciet vastleggen van de grenzen van het gezoneerde industrieterrein waarop de vigerende zone (al dan niet vastgelegd in een zonebesluit of bestemmingsplan) is gebaseerd, teneinde eventuele onzekerheid daarover weg te nemen.

De Chw heeft de Wgh zodanig gewijzigd dat hogere waarden kunnen worden vastgesteld en getoetst in de procedure voor een uitwerkings- of wijzigingsplan. Voorafgaande aan deze Wgh- wijziging moesten bij het moederplan (waarin de uitwerkings- of wijzigingsbevoegdheid was opgenomen) eventueel noodzakelijke hogere waarden worden vastgesteld. Dat was problematisch indien de nieuwbouwplannen onvoldoende concreet waren uitgewerkt. In het geval dat er geen hogere waarde was vastgesteld bij het moederplan kan thans worden volstaan met een meer globale akoestische beschouwing waarin in elk geval wordt onderbouwd dat de gewenste wijzigings- en of uitwerkingsbevoegdheid akoestisch mogelijk is. Voor industrielawaai is in artikel 48 en 57 Wgh de passage "de vaststelling van een bestemmingsplan" vervangen door "vaststelling van een bestemmingsplan of van een wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6 eerste lid, onder a of b van de Wet ruimtelijke ordening. Een vergelijkbare wijziging is voor wegverkeerslawaaï in artikel 76 en 77 Wgh.

In de Wgh is de koppeling in tijd tussen een ontwerp wijzigings- of ontwerp uitwerkingsbesluit en het ontwerp besluit hogere waarde niet geregeld, zodat beide besluiten dus niet gelijktijdig ter inzage behoeven te worden gelegd. Hoewel beide procedures formeel dus niet zijn gekoppeld, is het voor een duidelijke communicatie en goed begrip aanbevelenswaardig beide ontwerp besluiten ter inzage te leggen.

2. Illegaal grondgebruik: er valt wat tegen te doen.

Grond foetsie

Maakt u het in uw gemeente of bij uw waterschap ook wel eens mee dat stukken openbaar groen plotseling in een tuin zijn terechtgekomen? Of dat de buitendienst op enkele pony's stuit die spontaan geweid worden op een gemeentelijk terrein?

Misschien blijkt bij een opmeting ineens dat er honderden m² openbare grond achter hekken verdwenen zijn en schopt dat uw verkavelingsplan in de war. Of kabels kunnen niet verlegd worden omdat deze onder een particuliere oprit liggen. Of treft u (zonder dat daar ooit toestemming voor is gegeven) geparkeerde auto's aan op gemeentegrond? Of "groeit" er een hek of haag op de openbare weg? In al deze gevallen kan er sprake zijn van illegaal grondgebruik. Hier en daar wordt het ook wel aangeduid met de minder vleiende naam 'landjepik'.

Foto: even een eigen paadje aanleggen door het gemeentelijk groen.

Illegaal grondgebruik is een wijdverbreid fenomeen, waar grootgrondbezitters als (lagere) overheden regelmatig mee te maken krijgen. Ook particulieren hebben wel met deze situatie te maken. Het is een lastig fenomeen, omdat met name bij overheden zowel bestuursrecht als privaatrecht nodig zijn om tot een goede oplossing te komen. Het is de vraag wanneer welk rechtsgebied kan worden ingezet en op welke wijze?

Waarom is dit een probleem?

In en op grond van de overheid worden voorzieningen gecreëerd ten algemene nutte. Als die gronden niet of niet

"Illegaal grondgebruik is een wijdverbreid en lastig fenomeen omdat met name bij overheden zowel bestuursrecht als privaatrecht nodig zijn om tot een goede oplossing te komen"

volledig beschikbaar zijn, belemmert dat de taakuitoefening. De inrichting van de openbare ruimte verloopt ook niet meer op een wijze zoals die bij de stedenbouwkundige beeldvorming gewenst is (bestemmingsplannen, milieu en dergelijke). Woningbouwlocaties binnen de bebouwde kom moeten vaak woekeren met de beschikbare ruimte. Verlies van één of enkele meters kan rampzalig uitpakken voor een goede exploitatie. Ook kunnen allerlei processen rondom verjaring leiden tot jarenlange vertraging. Ook kost het gewoon geld: het verlies van grond. Zo'n onroerende zaak kan niet meer ontwikkeld en vervolgens bijvoorbeeld verkocht worden en dus lijdt de eigenaar van de grond in ieder geval vermogensschade. Daarnaast loopt de rechtsgelijkheid gevaar, omdat vaak slechts enkelen grond van anderen in bezit nemen en anderen niet.

Hoe komt het?

Een veelvoorkomend verschijnsel is dat illegaal grondgebruik aanvankelijk tamelijk bescheiden begint en hooguit bestaat uit het betreden van de grond – bijvoorbeeld om een woonboot te bereiken, even de caravan te stallen of om wat meer ruimte voor de trampoline te hebben, soms ook omdat de gemeente of andere eigenaar van de onroerende zaak "er toch niets aan doet". Veel burgers zijn onder dat motto de afgelopen jaren het plantsoen zelf maar gaan onderhouden. Nadien heeft het gebruik – zonder dat de eigenaar van de grond daartegen optreedt of het zelfs maar in de gaten had – allengs een ruimere omvang gekregen, onder meer door het plaatsen van hekjes, bouwsels, schuttingen en het inrichten van de stukjes grond als tuin. En na twintig jaar is de grond door verjaring niet langer meer in eigendom.

Wat nu?

U heeft als overheid die grond natuurlijk niet voor niets. U kunt natuurlijk gaan handhaven. Of toch maar legaliseren? Verkopen levert misschien wel wat geld op? Of is het de

moeite niet waard en kunt u de grond beter schenken? En hoe dan?

De afgelopen tijd is door verschillende gemeenten en particulieren ervaring opgedaan met het handhaven van illegaal grondgebruik. Zowel met behulp van het bestuursrecht als het privaatrecht zijn successen geboekt. De jurisprudentie biedt veel inzicht over kansen en mogelijkheden. Sinds 2009 stelt de Hoge Raad veel strengere eisen aan een beroep op verjaring. Zo gemakkelijk is het namelijk helemaal niet, om door verjaring eigenaar te worden van andermans grond. Daar komt heel wat bij kijken.

3. Talent management, hoe ontwikkel ik het talent van mijn medewerkers?

Bent u als manager hier ook wel eens tegenaan gelopen?

'Onlangs richtte zich een manager van één van mijn cliënten tot mij met de volgende vraag', zo verteld Hans Blom directeur van het assessment center BLOM onderzoek + ontwikkeling in Haarlem. 'Ik heb een medewerker die niet voldoende uit de verf komt en niet uit zichzelf haalt wat er volgens ons in zit!'

Na enig doorvragen bleek, dat de betreffende medewerker een afwachtende houding heeft aangenomen en de initiatieven veelal aan anderen laat, terwijl dat in het verleden niet het geval was. Het lijkt wel of hij de weg van de minste weerstand kiest en het wel goed vindt.

'Als dat nog langer gaat duren zullen we ons genoodzaakt zien hem op de een of andere manier uit zijn functie te halen, want dit wordt onacceptabel' zo vervolgde de manager.

Een ander voorbeeld:

'Wij hebben een medewerker die tot nu toe uitstekend functioneerde en altijd goede beoordelingen kreeg van zijn direct leidinggevende', vertelt een andere manager. 'Maar nu hij een nieuwe leidinggevende heeft is daar op dit moment niets meer van terug te zien. Het lijkt wel of hij een ander mens is geworden! Wij maken ons ernstig zorgen en kunnen er niet de vinger achter krijgen.'

13 december 2011 organiseert Bureau | Kennis een middag over verjaring, illegaal grondgebruik en jurisprudentie hieromtrent onder leiding van mr. drs. Liesbeth van Leijen, zelfstandig jurist overheidsrecht en gespecialiseerd in illegaal grondgebruik.

Cursus "Verjaring en illegaal grondgebruik"

13 december 2011, Amersfoort

Klik op datum

Of een geheel ander voorbeeld:

'Sinds een jaar is er bij ons iemand werkzaam die alleen maar met zijn eigen carrière bezig is, we worden er helemaal gek van omdat hij alleen maar bezig is ons uitspraken te ontlokken wanneer hij zijn volgende stap kan maken. Het is niet alleen voor ons onrustig, maar ook voor zijn directe collega's en we weten niet hoe we dat moeten pareren!'

'Dit zijn een aantal voorbeelden van vragen die ik geregeld voorgelegd krijg', stelt Hans Blom 'en waarvan ik me kan voorstellen dat het betrokken management vaak met de handen in het haar zit. Veelal willen of kunnen ze geen afscheid van iemand nemen en zijn de herinneringen aan voorbije tijden zo dominant dat ze de problematiek eigenlijk niet willen erkennen. Wat je dan vaak ziet, is dat men er met alle goede bedoelingen zelf oplossingen voor probeert te vinden, doorgaans niet met het gewenste effect. En dan komen ze vaak veel te laat bij mij met het verzoek het probleem voor ze op te lossen. Zonder zich te realiseren dat ze het vaak zelf veel

erger hebben gemaakt.' Zo vervolgt Blom. 'Terwijl het uiteindelijk veel gemakkelijker is dan zo op het eerste oog lijkt!'

'Vergelijk het maar met het verstrekken van een niet bij de kwaal passend toegediend medicijn. Je gaat voor een buikloop toch ook geen bloeddruk pillen geven.'

'Binnen de overheid heeft zich in de loop der tijd de rol van Bestuurder een tot een 'vak' apart ontwikkeld, maar dat is in de meeste gevallen bij de rol van manager (nog) niet het geval. De vakinhoudelijke kant is vaak nog steeds dominant. Op zich is daar niets mis mee, zeker wanneer we ons allemaal maar realiseren dat we er op deze manier mee omgaan. Dat betekent dat het aloude gezegde; 'Schoenmaker blijf bij je leest' hier als geen ander van toepassing is.

'De algemene tendens is', zo vervolgt Hans Blom 'ga nooit experimenten met dit soort zaken, maar schakel direct een deskundige in.'

'Maar' stelt Blom 'daar denk ik anders over. Ik vind het onzin te pas en te onpas ergens een adviseur bij te halen. Je kunt veel beter als manager de eerste beginselen van dit inzicht bij jezelf ontwikkelen, dan kun je uiteindelijk ook beoordelen of je er echt een buitenstaander bij nodig hebt.'

4. Luchtvaartactiviteiten nu ook in het Europees stelsel van emissierechten.

Als gevolg van aanvulling (door richtlijn 2009/101) van de Kaderrichtlijn 2003/101 moeten uiterlijk in 2012 ook luchtvaartactiviteiten zijn opgenomen in het Europees stelsel van broeikasemissierechten. Het stelsel van emissierechten is in beginsel van toepassing ten aanzien van alle vluchten die vertrekken van of aankomen op een luchtvaartterrein op het grondgebied van een lidstaat. Ook exploitanten die niet zijn gevestigd in één van de lidstaten, vallen onder dit stelsel wanneer ze vluchten van of naar de verschillende lidstaten uitvoeren. Uitgezonderd zijn onder andere vluchten die door luchtvaartuigen met een massa van minder dan 5.700 kg (met name sportvliegtuigen), militaire vluchten, medische vluchten en reddingsvluchten. Voor alle vluchten die onder de richtlijn vallen, zijn de deelnemende exploitanten verplicht:

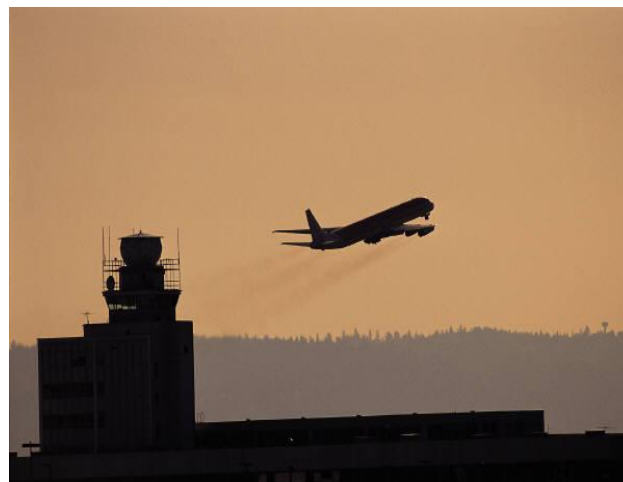
Aan de hand van deze en ook andere voorbeelden, u kunt ook uw eigen voorbeelden inbrengen, wil Hans Blom u tijdens het seminar, dat op 19 januari 2012 in Amersfoort plaatsvindt, handvatten aanreiken welke vragen u zichzelf dient te stellen en hoe u dit soort situaties zelf het beste kunt beoordelen. Dit moet dan natuurlijk wel via een gestandaardiseerde en gestructureerde methode gebeuren.

Na het seminar kunt u de meeste van uw personeelsproblemen zelf goed beoordelen en keuzes maken op welke manier het op de beste wijze kan worden aangepakt. Natuurlijk kun je op voorhand niet uitsluiten dat je een buitenstaander nodig hebt, maar dan wel wanneer het echt noodzakelijk is.

Seminar "Talent management, hoe ontwikkel ik het talent van mijn medewerkers"

19 januari 2012, Amersfoort

Klik op datum

- vanaf 2010 de CO² die gedurende een kalenderjaar wordt geëmitteerd met vluchten die onder de richtlijn vallen te monitoren en te registreren, volgens een vooraf opgesteld en goedgekeurd monitoringsplan. In Nederland gevestigde exploitanten moeten de gegevens

aanleveren bij de Nederlandse Emissie autoriteit;

- vanaf 2012 emissierechten inleveren voor alle CO² die gedurende een kalenderjaar met dergelijke vluchten wordt geëmitteerd (over 2010 en 2011 behoeven dus nog geen rechten ingeleverd te worden, maar is de luchtvaartsector wel verplicht de gegevens aan te leveren). Aan het einde van elk kalenderjaar (vóór 1 april van het volgende jaar) moeten de emissies worden gerapporteerd, waarna vóór 1 mei een aantal emissierechten moet worden ingeleverd dat overeenkomt met de geëmitteerde hoeveelheid CO² die is gerapporteerd.

Over de eerste periode (geheel 2012) bedragen de beschikbare emissierechten 97 % van de gemiddelde CO² uitstoot over 2004, 2005 en 2006. Van de toe te wijzen emissierechten wordt 15% geveild. Verder wordt van het beschikbare aantal emissierechten 3% gereserveerd voor zogenaamde nieuwkomers en extreme groeiers.

De beschikbare gratis rechten worden verdeeld onder de bestaande maatschappijen op basis van een door de Europese Commissie vastgestelde benchmark. Elk bestaande exploitant kan in 2011 gratis rechten aanvragen bij de NEA.

Om in aanmerking te komen voor gratis rechten moet de exploitant een monitoringsplan ter goedkeuring hebben voorgelegd aan de NEA, de emissies over 2010 hebben 'gemonitord' en geregistreerd volgens het goedgekeurde monitoringsplan en vóór 1 april 2011 een aanvraag hebben ingediend.

Wanneer de emissie van een maatschappij de hoeveelheid aan haar toegewezen rechten overschrijdt, kan zij de rechten voor het restant met andere luchtvaartmaatschappijen of andere takken van industrie verwerven.

Voor de tweede periode 2013-2020 bedragen de beschikbare emissierechten 95 % van de gemiddelde CO² uitstoot over 2004, 2005 en 2006.

Kaderrichtlijn 2003/101 (art. 16 lid 10) voorziet in de mogelijkheid van oplegging van een exploitatieverbod aan een vliegtuigexploitant, die zich niet houdt aan de

regels van het voor hem geldende emissierechtenstelsel. Ter implementatie van deze richtlijnbevestiging is in artikel 7.5 van Wet luchtvaart bepaald dat het een vliegtuigexploitant als bedoeld in de richtlijn is verboden een vlucht uit te voeren met een luchtvaartuig zolang en voor zover de Europese Commissie op grond van deze richtlijn aan de betrokken vliegtuigexploitant een exploitatieverbod heeft opgelegd.

Verder is in artikel 18.16r Wm bepaald dat het bestuur van de Emissieautoriteit de Europese Commissie kan verzoeken een exploitatieverbod als bedoeld in deze richtlijn op te leggen aan een vliegtuigexploitant die niet voldoet aan het bepaalde bij of krachtens afd. 16.2, indien zulks niet met andere handhavingmaatregelen kan worden gewaarborgd.

In december 2011 organiseert Bureau | Kennis cursussen omtrent milieuhandhaving en milieuvergunningen.

Tijdens de cursus milieuhandhaving die Bureau | Kennis op 15 december 2011 organiseert worden de bestuurlijke- en strafrechtelijke handhaving en actuele ontwikkelingen op het vlak van milieu handhavingrecht besproken.

Cursus "Milieuhandhaving"

15 december 2011, Amersfoort

Klik op datum

De eisen voor vergunningen zijn doorgaans de normen die worden toegelicht in verschillende wet- en regelgeving die overigens voortdurend aan veranderingen onderhevig is. In de cursus milieuvergunningen die op 8 december wordt georganiseerd leert u de weg in de wet- en regelgeving hieromtrent te vinden. De aanvraagprocedure voor een vergunning wordt besproken. Ook aandachtspunten bij het opstellen hiervan, komen aan de orde. Aan de hand van praktijkcases wordt de theorie aan de praktijk getoetst.

Cursus "Milieuvergunningen"

8 december 2011, Amersfoort

Klik op datum

Agenda najaar 2011

Cursus "Bouwbesluit 2012 voor Architecten"

10 november 2011, Amersfoort

Cursus "Bouwbesluit 2012 voor Architecten"

22 november 2011, Zwolle

Cursus "Milieuvergunningen"

8 december 2011, Amersfoort

Cursus "Inzicht in en invloed op het stedenbouwkundig ontwerpproces"

1 december 2011, Zwolle

Cursus "Bouwplantoetsing onder de Wabo"

14 december 2011, Zwolle

Bureau | Kennis organiseert seminars, actualiteitenbijeenkomsten en cursussen voor bestuurders en medewerkers van regionale en lokale overheden. Uitsluitend verzorgd door ervaren sprekers en (praktijk)docenten. Zij die bekend zijn met dan wel binnen de publieke- en/of bouwsector en problemen binnen de dagelijkse praktijk van toehoorders herkennen. Zij spreken als geen ander de taal van de deelnemer en dragen direct toepasbare oplossingen aan. Professionals met een grote staat van dienst.

www.bureau-kennis.net

info@bureau-kennis.net